

Handleplan for klimaindsatsen 2023-2024

Transport

Indsats	Uddybning	Status på indsatsen i 2023	Næste skridt	Periode	Overordnet status
1. Strategi for ladestandere	Undersøgelse af behovet for ladestandere i Lejre Kommune, herunder lovgivning og lokale behov.	Administrationen har lavet research på ladestandere på kommunale parkeringspladser. Der er løbende opmærksomhed på at afsøge, om der er behov for flere ladestandere.	Der er i februar 2024 gennemført en kortlægning af, hvor mange offentligt tilgængelige 22 KW elladestandere, der skal etableres på kommunale parkeringspladser for at overholde kravene i Ladestanderbekendtgørelsen. Kortlægningen vil indgå i det videre arbejde med at få opsat flere elladestandere i 2024 eller senere. Lejre Kommune har fået tilsagn om op til 470.000 kr. til opsætning af ladestandere. Udmøntning forudsætter kommunal medfinansiering. Sagen forelægges politisk til UTMB forår 2024.	2023-2024	I proces
2. Elnet parat til elbiler	Det undersøges, om elnettet i Lejre Kommune er parat til omlægning til elbiler. Er det ikke tilfældet indledes samarbejde med relevante aktører omkring løsninger.	Indledende undersøgelse af elnettets kapacitet påbegyndt.	Elnettes kapacitet i forhold til stigende andel elbiler indgår i analyse af potentiale for VE i Lejre Kommune, som færdiggøres forår 2024.	2023-2024	I proces

3. Cykelkampagner	Fremme af alle former for cyklisme - pendling, ærindecykling, motionscykling, mv. Målgrupper er både borgere og virksomheder.	Lejre Kommune understøtter alle kampagner, som Rådet for Sikker Trafik iværksætter. Fungerer reelt som en driftopgave. Dialog med Idræts - og foreningskonsulenten omkring cykelprojekter indledt.	Kampagner under Rådet for Sikker Trafik understøttes forsat. I samarbejde med Idræts - og foreningskonsulenten undersøges det, om tidligere cykelprojekter i daginstitutioner kunne tilbydes andre steder i kommunen. Det undersøges, om et "elcykel-bibliotek", hvor borgere kan låne en elcykel, kan finansieres af Landsbypuljemidler. Skal ses i sammenhæng med anden sag på dagsordenen.	2020-2025	I proces
4. Nye cykelstier - mod et kommunedækkende cykelstinet	Cykelstiplan og Trafiksikkerhedsplan grundlag for udpegning af nye stier.	Der er udarbejdet en strategisk cykelstiplan med primært fokus på sikre skoleveje herunder, hvor der er størst potentiale i forhold til antallet af elever. Planen er forelagt UTMB i januar 2024. Desuden deltager Lejre Kommune i et projekt med Gate 21, hvor mulighederne for at udvikle supercykelstier på tværs af regionen undersøges.	Den strategiske cykelstiplan indeholder en prioriteret liste over anbefalede cykelstier. Der udarbejdes med baggrund i den prioriterede liste i 2024 anlægsoverslag for cykelsti langs en del af Karlebyvej. Anlægsoverslaget vil indgå i budgetforhandlingerne for 2025+. Projektet om supercykelstier følges forsat.	2020-2025	I proces

5. Fremme af attraktiv kollektiv transport	Gennem lobbyarbejde og samarbejde gør Lejre Kommune en aktiv indsats for at forbedre den kollektive transport og stationsområderne. Eksempelvis fremme af flere togafgange, mulighed for at medbringe cykler i tog og adgang til ladestandere på stationer.	Der er forberedt til ladestandere på stationerne i Lejre og Hvalsø, men ladestanderoperatører har hidtil ikke udvist interesse. Det undersøges i 2023, om markedet nu er modent til ladestandere på stationerne. Der er administrativ dialog med nabokommuner om kollektiv trafik, f.eks. i forbindelse med høring af trafikplaner o. lign.	Ladestandere på stationerne i Lejre og Hvalsø indgår i vurderingen af, hvor der kan opsættes 22 kW ladestandere jævnfør indsats om strategi for ladestandere, punkt 1. Lejre Kommune har fået tilsagn om kr. 375.000 fra den statslige cykelpulje 2023 til et vidensprojekt "Tryk elcykelparkering ved stationer" i partnerskab med Holbæk og Fredensborg kommuner. Projektets formål er at få kortlagt de barrierer, der er for at benytte elcyklen som transportmiddel til og fra stationer, og hvad der skal for at få flere til at vælge elcyklen.	2023-2024	I proces

6. Understøttelse af samkørsel via digitale platforme mv.	Undersøge mulighed for at fremme samkørsel via digitale platforme.	Der er skrevet to-årig kontrakt med Nabogo ultimo 2022. I 2023 er der gennemført 816 samkørsler i Lejre Kommune. Nabogo har gennemført Virksomhedslancering hos Vestergaard Company, fysiske møder med borgere, deltagelse i kommunale arrangementer samt online markedsføring.	Der ses en betydelig fremgang primo 2024, hvor der er gennemført 811 kørsler i perioden fra 1. januar til 20. februar 2024. I 2024 vil Nabogo gennemføre indsatser målrettet bofællesskaber i Lejre Kommune samt online markedsføring mod unge op til 35 år. For at udbrede kendskabet yderligere til Nabogo-app'en undersøges det, om det er muligt at opsætte Nabogo-skilte ved pendlerparkeringspladser i Lejre Kommune. Endelig undersøges muligheden for at involvere ældre- og aktivitetscentre samt lokale bylaug.	2023-2024	I proces

7. Staycation	Reduktion af kørselsbehov, hvis flere holder ferie lokalt. Lokal turisme og oplevelsesdestination Lejre styrkes.	Visit Fjordlandet arbejder strategisk med at synliggøre områdets unikke potentialer indenfor kultur og natur målrettet danske gæster, herunder Lejre Kommunes egne borgere. I 2023-2024 styrkes Fjordlandets 21 turist-inspirationssteder, heraf syv i Lejre Kommune, hvor gæster og lokale kan få inspiration til flere lokale oplevelser i området.	Indsatsen fortsætter i 2024. Destination Fjordlandet har indgået et samarbejde med Erhvervshus Sjælland vedrørende forretningsudvikling og bæredygtighed. Det betyder, at man i 2024 og 2025 tilbyder kommunens turismeaktører mulighed for at få sparring med en erhvervskonsulent og Destination Fjordlandet med fokus på at udvikle nye grønne bæredygtige løsninger/oplevelsesprodukter. Destination Fjordlandet og Nationalpark Skjoldungernes Land har desuden iværksat et cykelprojekt, hvor man bl.a. vil etablere to cykelknudepunkter på hhv. Lejre Station og Herslev Bryghus. Ved knudepunkterne ophænges kort med cykelruter, og ved Herslev Bryghus forefindes desuden lappegrej, vandpost m.m.	2023-2030	I proces

Energi					
Indsats	Uddybning	Status på indsatsen i 2023	Næste skridt	Periode	Overordnet status
1. Analyse af elnettets kapacitet i forhold til omstilling af varmforsyningen	Analyse af fremtidens grønne energiforsyning og muligheder for VE-udbygning.	Indledende undersøgelse af elnettets kapacitet påbegyndt.	Elnettes kapacitet i forhold til stigende andel elbiler indgår i analyse af potentiale for VE i Lejre Kommune, som færdiggøres forår 2024.	2023-	I proces
2. Facilitering af termonet-projekter	Etablering og drift af et termonet kan p.t. ikke ske gennem et kommunalt forsyningselskab, men Lejre Kommune kan understøtte de landsbyer, der måtte have interesse i at etablere et a.m.b.a.	Der er foretaget screening i otte landsbyer, hvoraf syv havde potentiale til termonet. Flere borgermøder om termonet gennemført i foråret 2023. Tre landsbyer har dannet varmegrupper: Gevninge, Kirke Hyllinge og Kirke Såby, som følges tæt og understøttes af Lejre Kommune. Landsbypuljen har finansieret udarbejdelse af tre projektforslag for termonet i de tre landsbyer.	Projektforslag for de tre landsbyer udarbejdes af Sustain forår 2024. Herefter skal varmegrupperne tage stilling til den videre proces. Afgørelse om, hvorvidt termonet hører under varmforsyningsloven forventes offentliggjort i 2024. Der kan ikke tilbydes Kommunekredit som finansiering til termonetprojekter, hvis termonet ikke hører under varmforsyningsloven. Lejre Kommune faciliterer fortløbende processen med videndeling, myndighedsarbejde, kommunikation og praktisk tilrettelæggelse.	2023-2025	I proces

3. Facilitering af fjernvarmeprojekter (Ny indsats)	Lejre By Varmegruppe undersøger muligheden for at få fjernvarme til Lejre by.	I 2023 vurderede forsyningselskabet Fors, at der ikke var potentiale for fjernvarme i Lejre by. En gruppe borgere henvendte sig efterfølgende til energiselskabet E.on, som omvendt vurderede, at der er potentiale for fjernvarme i Lejre. Osted blev i Varmeplan 2022 udpeget som potentielt fjernvarmeområde. Interessen for fjernvarme i Osted var ikke tilstrækkelig til at kunne gå videre med fjernvarmeprojektet, hvorfor det blev afsluttet primo 2024. Administrationen vil have dialog med tidligere og eventuelt nye initiativtagere med interesse for fælles, grønne varmeløsninger.	E.on udarbejder et projektforslag for Lejre by, som forventes færdigt i foråret 2024. Lejre By Varmegruppe forventes desuden at oprette et a.m.b.a i foråret 2024. Lejre Kommune faciliterer fortløbende processen med videndeling, myndighedsarbejde, kommunikation og praktisk tilrettelæggelse.	2023-2025	I proces
4. Kampagne for omstilling af individuel varmforsyning	Løbende og målrettet kommunikation om de aktuelle løsninger til omstilling af individuel varmforsyning.	Nedprioriteret i 2023.	Det undersøges, hvordan Boliganalysen og Spareenergi kan anvendes til at lave informationskampagner målrettet forskellige boligsegmenter.	2024	Iværksættes 2024
5. Energivejledning af private	Vejledning og rådgivning om energibesparelser	Der er afholdt et webinar med SparEnergi for kommunens borgere i november om energieffektivisering og –renovering. Der er desuden kommunikeret om energirenovationspuljen via Lejre Kommunes egen kanaler.	Det undersøges, hvordan Boliganalysen og Spareenergi kan anvendes til at lave informationskampagner målrettet forskellige boligsegmenter.	2023-2024	I proces

6. Kortlægning af energiforbrug hos erhverv	En kortlægning af energiforbruget i erhvervssektoren gennemføres med henblik på en målrettet og effektiv vejledningsindsats.	Administrationen har undersøgt mulighederne for energikortlægning ved ekstern rådgiver og vurderer på baggrund af markedsafsøgningen, at på grund af manglende datagrundlag står værdien af analysen ikke mål med omkostningerne.	Boliganalysen udvider i 2024 sin service til at omfatte erhvervsbygninger. Dette analyseværktøj anvendes i kombination med tilgængelige forbrugsdata til en kortlægning af energiforbedringspotentialer hos erhverv.	2023-2024	Iværksættes 2024
7. Energivejledning - virksomheder	På baggrund af kortlægning af virksomhedernes energiforbrug tilbydes vejledning til de virksomhederne.	Som en del af lokal erhvervs-service er der i 2023 gennemført energi- og bæredygtighedsvejledninger med 10 virksomheder.	Indsatsen fortsætter i 2024.	2023-2024	I proces
8. Solcelleanlæg på marker	Facilitere opstilling af solceller på privat jord i det åbne land. Min. 100 ha.	Administrationen har igangsat lokalplanlægning af to solcelleområder (ca. 35 ha) i 2023: ét ved Kirke Hyllinge og ét ved Kirke Sonnerup.	Ny landskabskarakteranalyse og analyse af potentialer for VE i Lejre Kommune vil danne grundlag for anbefaling af, hvilke nye solcelleområder der tages med i Kommuneplan 2025.	2023-2045	I proces
9. Solcelleanlæg på tage	Facilitere opsætning af solceller på eksisterende tagarealer og ved nybyggeri.	Analyse af solcelleanlæg på tage påbegyndt i samarbejde med Niras. Administrationen har undersøgt krav i forbindelse med etablering af solceller på kommunale tage. Undersøgelsen indgår i det videre arbejde med solcelleanlæg i 2024.	Solcelleanlæg på tage indgår i analyse af potentialer for VE i Lejre Kommune, som færdiggøres forår 2024.	2023-2045	I proces
10. Biogasanlæg	Undersøge muligheder for etablering af biogasanlæg, der kan understøtte grøn omstilling.	P.t. har administrationen ikke kendskab til nogle konkrete biogasprojekter, men afventer interesse fra eksterne aktører.	Afventer eksterne aktører.	2023-2030	Afventer

11. Undersøge anparter i havvindmølleparker mv.	Undersøge mulighederne for at investere i anparter i f.eks. havvindmøller eller andre vedvarende energianlæg uden for Lejre Kommune.	Lejre Kommune har udarbejdet et foreløbigt notat om muligheden for at investere i VE uden for Lejre Kommune. Notatet supplerer arbejdet med analyse af potentiale for VE i Lejre Kommune, som færdiggøres forår 2024.	Anparter i havvindmølleparker indgår i analyse af potentiale for VE i Lejre Kommune, som færdiggøres forår 2024.	2023-2030	I proces
12. Klimavenligt nybyggeri (Ny indsats)	Gennem vejledning og dialog stimuleres til at nyt privat byggeri opføres klimavenligt.	Der har været afholdt KB-temamøde om 'Arkitekturpolitik', hvor klimavenligt byggeri også blev drøftet. Administrationen følger projektet Plan 22+, der sætter fokus på, hvordan den fysiske planlægning gennem planstrategier, kommuneplaner og lokalplaner kan bidrage til den grønne omstilling. Læs mere på www.plan22.dk .	På baggrund af drøftelserne på KB-temamødet arbejdes med indarbejde nye retningslinjer o.lign. i kommuneplanen eller andre steder. De nye retningslinjer m.v. skal understøtte administrationen og dialogen om mere klimavenligt byggeri. Administrationen vil fortsat følge resultater m.m. fra Plan 22+ projektet.	2024-2030	Iværksættes 2024

Landbrug og arealanvendelse					
Indsats	Uddybning	Status på indsatsen i 2023	Næste skridt	Periode	Overordnet status
1. Skovrejsning	Der rejses 32 ha. skov/år frem mod 2030.	31,8 ha skov er anmeldt totalt i 2023. Anmeldt skov angiver en mulighed for skovrejsning, men realisering er i sidste ende op til lodsejer/ansøger. Et af ovenstående skovrejsningsprojekter er klimaskoven på 8 ha kommunal jord syd for Lejre by. Et § 17, stk. 4-udvalg kaldet Klimaskovudvalget har i 2023 udarbejdet en række anbefalinger til klimaskoven til Kommunalbestyrelsen, som blev tiltrådt i november 2023.	Skovrejsningsindsatsen er opprioriteret med ny klimamedarbejder til landbrug og arealanvendelse. Strategi og prioritering på området for arealanvendelse udvikles i 2024. Klimaskoven syd for Lejre by forventes rejst af HedeDanmark i foråret 2024. I vækstperioden anlægges stier, så det vil være muligt at gå tur i området. Ved revision af Klimaplanen skal målsætningen for skovrejsning revideres.	2023-2030	I proces

2. Lavbundslande	Udtagning af lavbundslande, der stadig er i omdrift. 200 ha. lavbundsland i drift udtages frem mod 2030.	Naturstyrelsen har i 2023 været på besøg i Lejre Kommune til en drøftelse af mulige lavbundsprojekter. Naturstyrelsen har indtil videre ikke fundet anledning til at opstarte lavbundsprojekter i kommunen.	Opprioriteret med ny klimamedarbejder til landbrug og arealanvendelse. Strategi og prioritering på området for arealanvendelse udvikles i 2024. Der er ansøgt om deltagelse i et tre-årigt EU-projekt, Land4Climate. Projektets overordnede mål er at øge udtagningshastigheden af lavbundsarealer. Lejre Kommune ønsker at indgå i projektet for at reducere udledninger af CO2 samt videreudvikle brugen af metoden "dialogbaseret samskabelse", der kan anvendes bredt i forbindelse med udtagning af lavbundslande, jordfordeling, skovrejsning med mere. I forbindelse med revision af Klimaplanen genovervejes det på baggrund af nyt datagrundlag primo marts 2024, om målsætningen for udtagning af lavbundsland er realiserbar.	2023-2030	I proces

3. Madfællesskabet	Partnerskab mellem Københavns Kommune, Region Hovedstaden, Region Midtjylland og landkommuner, der har til formål at øge samhandel mellem land og by og fremme bæredygtige fødevarer-systemer.	I 2023 har aktiviteterne i Madfællesskabet fokuseret på at bidrage til omlægningen af den danske fødevarerproduktion, fremme nye aftaler mellem køkkener og producenter, samt at dele viden og erfaringer for derigennem at øge synligheden om den fælles dagsorden.	Indsatsområderne fra 2023 videreføres i 2024. I år skal Madfællesskabet bl.a. være medarrangør af et ambitiøst, nationalt topmøde om produktion og forbrug af lokal frugt og grønt, udvikle nye kursustilbud for medarbejdere i offentlige køkkener, producere webinarer om best practice og bidrage til mindst 45 nye aftaler mellem producenter og professionelle køkkener.	2023-2024	I proces

Ressourcer og cirkulær økonomi					
Indsats	Uddybning	Status på indsatsen i 2023	Næste skridt	Periode	Overordnet status
1. Affald til genbrug på genbrugsplads	Det meste affald, der modtages på genbrugspladser sendes til genanvendelse og ikke til genbrug. Genanvendelse betyder, at affaldet neddeles og indgår i produktionen af nye produkter. Genbrug betyder, at affaldet bruges direkte evt. efter reparation	Det er politisk besluttet i Lejre i 2023 at bakke op om affaldsselskabet ARGOs etablering af bytteområder på genbrugspladsen i Torkilstrup for at øge mængden af genbrug og at lade butikken Gensalg indgå i det fælles genbrugspladskoncept. Lovgrundlaget for denne beslutning er efterfølgende trukket tilbage af miljøministeren. Etablering af bytteområder og omdannelse af Gensalgsbutikker er sat i stå som følge heraf. Salget af genbrug i Gensalgsbutikken har dog været stigende fra 304 tons i 2022 til 326 tons i 2023. Det er særligt salg af store møbler, der bidrager til mængderne.	Det skal politisk behandles i april 2024, om ARGO skal køre videre med etablering af bytteområder og omdannelse af gensalgsbutikkerne, selvom der ikke længere er et lovkrav om det. Etablering af bytteområder forventes at øge mængden af genbrug på genbrugspladsen.	2023-2024	I proces

2. Formidling om klimavenligt forbrug	Det er muligt at gøre en klimavenlig forskel med de forbrugsvalg, der træffes af borgere, virksomheder, kommunale institutioner og foreninger i hverdagen. Mulighederne skal synliggøres og de gode historier fortælles til inspiration.	Tre repaircaféer deltog i Klimaugen, og der blev afholdt en skraldefest på genbrugsplads for at bidrage til kobling mellem forbrug, genbrug og klima. Artikel udgivet på Lejre Kommunes intranet under Klimaugen om klimavenligt forbrug og adfærd. Møde med alle madprofessionelle i daginstitutionerne gennemført, bl.a. med fokus på de officielle kostråd, hvor klimavenlig kost er et parameter. Repair caféerne, der er etableret med støtte fra Lejre Kommune, er fortsat velfungerende og administrationen understøtter med et minimum af timer. Repair caféerne formår at skabe opmærksomhed om sig selv løbende, bl.a. i denne artikel hos SN: https://www.sn.dk/lejre-kommune/i-ejbys-repair-cafe-er-rekorden-19-reparationer-paa-to-timer/	Også i 2024 vil der være et spor i Klimaugen med fokus på indkøb, affaldsforebyggelse, genbrug og reparation og meget gerne i samarbejde med repair caféerne. Der vil blive udarbejdet temasider på lejre.dk om klimavenligt forbrug, hvorfra det vil være muligt at følge med i affaldsmængder, reparations- og genbrugsmængder m.m. Evt. også henvisning til det danmarkskort, der er lavet af Danmarks Naturfredningsforening, Gate 21 og Aalborg Universitet, hvor kommunernes indsatser omkring cirkulær økonomi er kortlagt: https://www.dn.dk/nyheder/ny-kortlaegning-kommunerne-kan-gore-meget-mere-for-at-mindske-maengden-af-affald/	2023-2024	I proces

Kommunen som virksomhed					
Indsats	Uddybning	Status på indsatsen i 2023	Næste skridt	Periode	Overordnet status
1. Omlægning af kommunens bil- og maskinpark til el og alternative drivmidler	Udsiftning af kommunens egen bil- og maskinflåde. Mindst 50% af den samlede kommunale bilflåde skal være omlagt til alternative drivmidler i 2025 og 100 % i 2030.	Andel grønne biler af Lejre Kommunes samlede bilflåde var 49,6 % i 2023. Der er ikke indkøbt biler i 2023. Teknisk drift har installeret solceller på taget af en ladbil, så mindre maskiner kan oplades herfra. Teknisk drift har desuden testet en eldrevet ladbil, men vurderer at trækkeevnen er for lille, og at prisen endnu ikke er konkurrencedygtig.	Udviklingen på markedet følges løbende. Det afdækkes i 2024, hvordan en plan for yderligere elektrificering af kommunens bil- og maskinpark kan tilrettelægges.	2023-2030	I proces
2. Klimavenlige vejanlæg	Der udføres pilotprojekter, hvor mulighederne for at genbruge materialer eller anvende materialer med lavere CO2-aftryk undersøges.	Et pilotprojekt undersøger brugen af et restprodukt fra Argo i Roskilde, der bruges som slagge i bunden af cykelstier.	Forarbejdet er gennemført. I 2024 vil cykelsti mellem Sæby og Kirke Hyllinge blive projekteret, så den kan anlægges i 2025. I dette projekt tilstræbes brug af restprodukt fra Argo.	2023-2024	I proces

3. Omstilling af varmforsyningen i kommunale bygninger	Udfasning af fossil varmforsyning i kommunale bygninger.	I 2023 blev oliefyr erstattet med varmepumper i nogle af kommunens akutboliger. Der er lavet en oversigt over kommunale bygninger med gasfyr, som skal erstattes af fossilfri opvarmning.	I 2024 erstattes oliefyret på Glim gl. skole samt på akutboligerne på Bognæsvej med varmepumper. Herefter er der kun ganske få kommunale bygninger tilbage, som er opvarmet med olie. Fælles for disse er, at de enten er til salg , eller at der ikke er taget endeligt stilling til, hvad der skal ske med bygningerne. I 2024 forventes der at være en afklaring af fjernvarme- og termonetprojekter. Herefter vil der blive lavet en plan for udskiftning af gasfyr til decentrale varmepumper i de kommunale bygninger, som ikke kan blive tilsluttet kollektive løsninger.	2023-2030	I proces
4. Energibesparelser i offentlige bygninger	Den igangværende løbende energirenovering af de kommunale bygninger fortsættes	I 2023 blev der etableret varmebesparende faner i hallerne samt udskiftet lys i flere bygninger. Fra august 2023 må der ikke længere produceres lysrør med kviksølv, og der skal i stedet anvendes LED-lys. Der blev i 2023 lavet en analyse af nuværende belysning i skoler og haller.	I 2024 udskiftes belysning til LED i fire haller og i kommunens skoler. Der vil blive lavet analyse af nuværende belysning i resterende bygninger som institutioner og kulturfaciliteter, som følges op af en plan for udskiftning til LED-lys i disse bygninger.	2023-	I proces
5. Klimavenligt kommunalt byggeri	Strategi for bæredygtigt og klimavenligt byggeri, så der kan stilles krav i udbud af kommunalt byggeri.	Der er udarbejdet en projektbeskrivelse og nedsat en projektorganisation. Projektbeskrivelsen indeholder bl.a. punkter, der skal undersøges, for at lave et tilstrækkeligt godt beslutningsgrundlag	Der er planlagt kommunalbestyrelsesseminar i maj/juni 2024. Umiddelbart herefter fremlægges strategien til politisk godkendelse.	2023-2024	I proces

6. Deling eller renovering af bygninger i stedet for at bygge nyt	Ved behov for nye kommunale bygninger undersøges mulighed for deling og renovering.	Løbende indsats ved behov for nye kommunale bygninger. I de kommende år arbejdes med 'space management' for bedre udnyttelse af blandt andet rådhusene.	Primo 2024 opstartes projektgruppe og udarbejdes projektbeskrivelse jfr. kommunalbestyrelsens beslutning om kloge og bæredygtige m2. Der udarbejdes en liste over hvilke bygninger, der i 2024 skal arbejdes med herunder rådhusene og laves forslag til økonomisk oversigt.	2023-2024	I proces
7. Etablering af affaldsgårde	På baggrund af den nye affaldssortering er der behov for en udvidelse af affaldsgårde ved kommunale bygninger.	Sag om udseende på de kommende affaldsgårde fremagt i ØU i 2023. I januar 2024 blev udseende af og materialer til affaldsgårdene besluttet.	Placering på den enkelte lokation og deludbud af affaldsgårde er igangsat.	2023-2024	I proces

8. Klimabevidste kommunale indkøb	Deling, lån eller reparation og fokus på levedygtighed indgår som mål i kommunens reviderede indkøbspolitik.	I vores indkøbsfællesskab FUS har der været afholdt fire temadage og medarbejdere er blevet kompetenceudviklet, så vi er bedre rustet til at stille grønne og bæredygtige krav i vores udbud. Mulighed for genbrug af kommunens egne møbler er undersøgt. Muligheder for materialebank på genbrugspladsen til kommunale institutioner undersøgt, men sat på hold indtil afklaring af logistik ifht transport til og fra institutionerne er afklaret.	Der kommer fortsat øget fokus på det grønne og bæredygtige i forbindelse med udbud i vores indkøbsfællesskaber FUS og SKI. Ultimo 2024 implementeres nyt e-handelssystem, og i den forbindelse vil der være fokus på at e-handelsgraden øges. Der er mulighed for at vise grønne sortimenter i systemet. Vask og leje af beklædning til sundhedssektoren udbydes i FUS. Der stilles krav til miljømærker og optimering af vaskeriprocessen, herunder vandforbrug. Der er fokus på cirkulært tekstilforbrug. Koncept for genbrug af kommunens egne møbler vil blive fremlagt for direktionen i 1. kvartal 2024 med henblik på afklaring af, om projektet kan realiseres. Materialebank på genbrugspladsen til kommunale institutioner vil blive etableret, hvis aftale kan opnås med ARGO om logistik.	2023-	I proces

9. Krav i kommunale udbud, hvor transport indgår	Krav til kørsel med grønne drivmidler i kommunens offentlige udbud herunder renovation.	I Vej & Park og i Trafik stilles krav til kørsel med grønne drivmidler i udbud om renovation, vintertjeneste, gadefejning og oprensning af vejbrønde. Her et lavt CO2-aftryk blandt andet en konkurrenceparameter. I Center for Velfærd og Omsorg stilles der ligeledes krav til kørsel med grønne drivmidler i udbud af visiteret kørsel og levering af madservice. Herudover er der ifm. flere indkøbsaftaler indført tiltag for 'grøn leveringsadfærd', der begrænser transportbehovet, fx levering begrænset til én ugentlig kørsel eller grænser for 'mindsteordrer'.	Indsatsen fortsætter i de kommende år. I 2024 udbydes rottebekæmpelsen, og det undersøges, om der kan stilles krav om kørsel i elbiler i udbudsmaterialet. Desuden udbydes ventilationservice i vores indkøbsfællesskab FUS. Her er der fokus på at stille krav om anvendelse af elbiler i kontraktperioden. Lejre Kommune overgår fra vaske/lejeaftaler på måtter til købemåtter fra 2024 og fremover. Købemåtter har en levetid på ca. 5-6 år, og vi reducerer transportbehovet, da måtter ikke skal hentes og bringes.	2023-	I proces
10. Minimere affald i kommunale bygninger (Ny indsats)	Som opfølgning på krav om affaldssortering i kommunale institutioner gennemføres samtaler med alle kommunale institutioner med henblik på at forebygge affald på de enkelte institutioner.	Ikke opstartet.	Initiativet gennemføres som et sideprojekt til etablering af affaldsgårde ved de fleste kommunale institutioner. I forbindelse med at institutionerne besøges for at planlægge etablering af affaldsgårde tages initiativ til en bredere snak om affaldssortering og fokus på affaldsforebyggelse igangsættes med henblik på at mængderne af affald fra institutionerne mindskes. En undersøgelse af restaffald samt mængder fra institutionerne kan med fordel gennemføres indledningsvis.	2024-	Iværksættes 2024

Kommunikation og engagement					
Indsats	Uddybning	Status på indsatsen i 2023	Næste skridt	Periode	Overordnet status
1. Klimaugen	Klimaugen skal sikre involvering, engagement, netværksdannelse og formidling af klimaomstillingen til borgere, foreninger og erhvervsliv i Lejre Kommune.	Der er afholdt Klimauge fra d. 8.-17. september 2023 med stor søgning til begge klimapuljer og mere end 25 arrangementer på programmet. Evaluering af Klimaugen foretages i efteråret 2023.	Koncept for Klimaugen 2024 blev godkendt af UEKL i februar. Klimaugen afholdes fra d. 6. - 15. september 2024.	2023-2025	I proces
2. Kommunikationsstrategi	En bærende kommunikationsstrategi for klimaindsatsen, der binder programmet sammen, og som skaber en fælles forståelse og retning for klimaarbejdet.	Nedprioriteret i 2023.	Opgaven påbegyndes i 2024. Indledningsvis med særligt fokus på kommunikationskanaler, nyhedsfrekvens og væsentlige temaer for klimaindsatsen 2024.	2023-2024	Iværksættes 2024